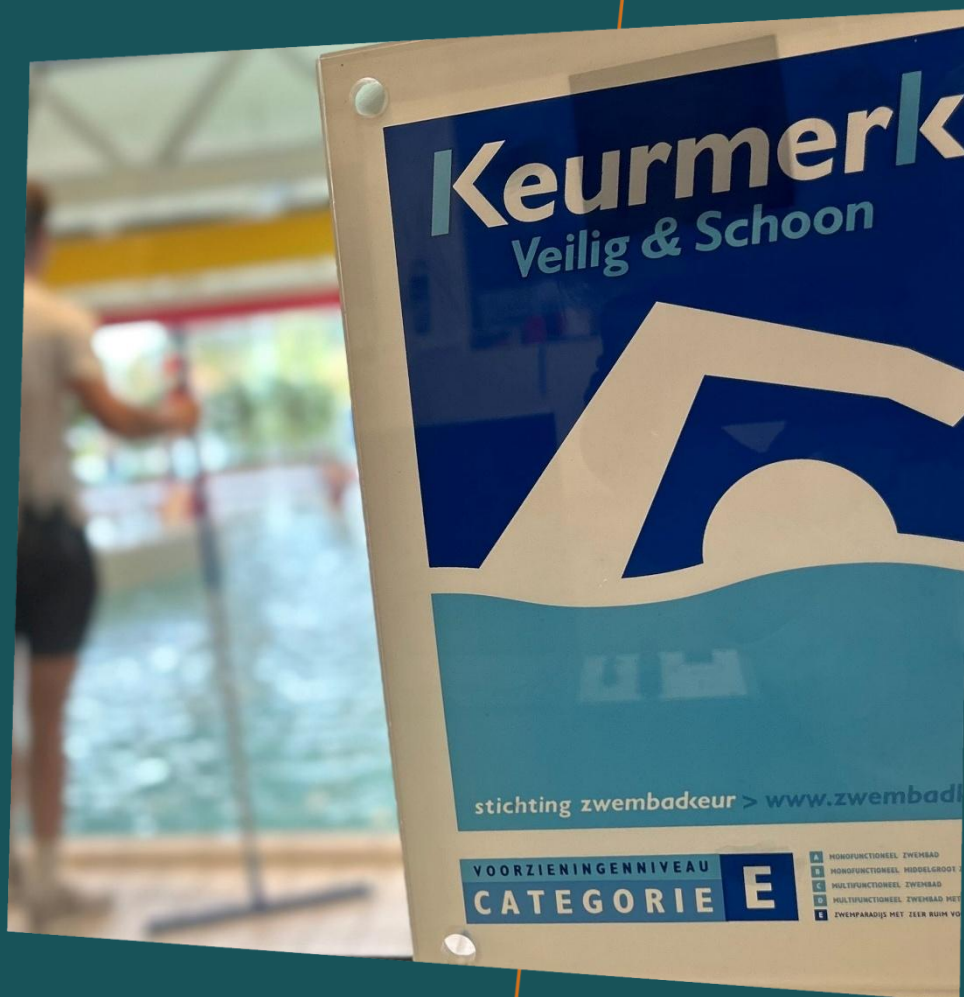

Whitepaper - Zwembaden en criterium Keurmerk Veilig&Schoon

*Voldoen aan Keurmerk Veilig & Schoon (Criterium 16)
Elektrotechnische bedrijfsvoering volgens NEN 3140*

Whitepaper | maart 2026

Normec
van Empel

normecvanempel.com

Inhoud

Doel en scope whitepaper	3
Waar gáát Criterium 16 over?	3
Juridisch kader in één oogopslag.....	4
De Installatieverantwoordelijke: rol, inrichtingsvorm en eisen	4
Inspecties die ertoe doen (en hoe ze elkaar aanvullen).....	4
Constateringen, herstel en herbeoordeling	6
Zo voldoet u praktisch aan het Keurmerk (Criterium 16).....	6
Waarom Normec van Empel als Installatieverantwoordelijke?	7
Uw volgende stap	7

Bron: <https://keurmerkveiligenschoon.nl/>

Zwembaden ontvangen jaarlijks miljoenen gasten die zwemmen voor hun gezondheid, zwemles, ontspanning en plezier. Dat maakt een zwembad tot een belangrijke maatschappelijke voorziening. Zwembadmanagers, gemeentebesturen en de Nationale Raad Zwemveiligheid willen allemaal hetzelfde: een veilig en schoon zwembad voor gasten én medewerkers.

Houvast voor managers

Je wilt dat gasten erop kunnen vertrouwen dat jouw zwembad veilig en schoon is. Daar zetten jij en je team zich elke dag voor in. Maar weet je zeker dat alles goed geregeld is? Dat jouw team precies weet wat er gedaan moet worden en inzicht heeft of dit daadwerkelijk gebeurt is? Je wilt samen met jouw team alles zo optimaal mogelijk hebben geregeld in het zwembad. Hoe weet je of jullie daarin zijn geslaagd? Met het Keurmerk Veilig & Schoon heb je alles in handen om de risico's in kaart te brengen en af te dekken. Bij de jaarlijkse audit door een onafhankelijk keuringsbureau wordt beoordeeld of het zwembad aan de kwaliteitseisen van de Nationale Raad Zwemveiligheid voldoet. Het Keurmerk-bord bij de ingang toont de gasten, stakeholders en gemeentebestuur dat deze jaarlijkse toets is behaald.

Het Keurmerk Veilig & Schoon: een zorgeloos gevoel

Met het 'Handboek Keurmerk Veilig & Schoon van de Nationale Raad Zwemveiligheid heb je als zwembad een handige leidraad in handen. Het helpt je om processen goed te organiseren en beheersen en te voldoen aan wetgeving zoals de Omgevingswet (hoofdstuk 15 Bal), het Drinkwaterbesluit (legionella), de Arbowet, het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (waterglijbanen) en de Alcoholwet (horecavoorzieningen). In het Handboek staan duidelijke criteria op het gebied van onder andere constructieve veiligheid, veiligheid onder water, sociale veiligheid van medewerkers en duurzaamheid. Verandert er iets in de wet- of regelgeving? Dan ontvang je de informatie die nodig is om hierop in te spelen.

Doel en scope whitepaper

Zwembaden zijn natte, veeleisende omgevingen waar elektrische veiligheid niet onderhandelbaar is. Bij nieuwbouw en substantiële wijzigingen gelden NEN 1010-eisen; in de gebruiksfase borg je de veiligheid via NEN 3140 en het Arbeidsomstandighedenrecht (Arbowet/Arbobesluit art. 3.4 en 3.5). Het Keurmerk Veilig & Schoon vertaalt die basis naar concrete beheerseisen: wijs een (gedelegeerd) Installatieverantwoordelijke aan, voer risicogestuurde inspecties uit, en los constatering aantoonbaar op. Normec van Empel neemt deze IV-rol volledig of taakgericht over, zodat u veilig, aantoonbaar en efficiënt voldoet — met minimale belasting voor uw organisatie.

Waar gaat Criterium 16 over?

Criterium 16 vraagt om een veilige elektrotechnische installatie en veilige bedrijfsvoering in een omgeving met water, vocht en elektrisch materieel. Bij oplevering voldoet de installatie aan NEN 1010; gedurende de levensduur borgt u veiligheid op NEN 3140-niveau, in lijn met de zorgplicht van de Arbowet/het Arbobesluit. Concreet: wijs een Installatieverantwoordelijke (IV) aan, hanteer een elektrotechnisch veiligheidsbeleid en inspectieplan, voer periodieke inspecties uit en zorg dat werkzaamheden deskundig en veilig plaatsvinden.

(Bbl art. 4.199; Arbobesluit art. 3.4 en 3.5)

Juridisch kader in één oogopslag

- **Bbl art. 4.199:** installaties op lage spanning moeten voldoen aan NEN 1010 (hoge spanning: IEC 61936-1/NEN-EN 50522). Dit legt het fundament bij nieuwbouw/verbouw.
- **Arbobesluit art. 3.4:** installaties moeten zó zijn ontworpen, aangelegd, onderhouden en gedocumenteerd dat veilig gebruik is gewaarborgd, inclusief bescherming tegen brand en aanraking.
- **Arbobesluit art. 3.5:** risicovolle elektrotechnische werkzaamheden worden uitgevoerd door deskundige, geïnstrueerde en bevoegde personen; spanningsloos, tenzij onder strikte voorwaarden.
- **NEN 3140 en SCIOS:** vormen de gebruikte praktijkkaders om aan de zorgplicht te voldoen en kwaliteit te borgen.

De Nederlandse Arbeidsinspectie fungeert hier als bevoegd gezag.

De Installatieverantwoordelijke: rol, inrichtingsvorm en eisen

De exploitant wijst aantoonbaar een Installatieverantwoordelijke aan voor het beheer van installatie én elektrische arbeidsmiddelen. De Installatieverantwoordelijke ontwikkelt en beheert het veiligheidsbeleid volgens NEN 3140, stelt een risicogestuurd inspectieplan op, keurt werkzaamheden en ziet toe op veilig beheer en herstel. De Installatieverantwoordelijke beschikt over mbo-4/specialistniveau of gelijkwaardige ervaring; de aanwijzing is schriftelijk door directie/bestuur. De Installatieverantwoordelijke-rol kan intern of extern worden ingevuld; extern kan volledig of gedelegeerd voor specifieke taken. Directie/bestuur blijft medeverantwoordelijk, dus de juiste inrichtingsvorm is cruciaal.

Zo helpt Normec van Empel

Wij nemen de **Installatieverantwoordelijke-rol** compleet over of gedelegeerd (bijv. alleen inspectiebeleid, herbeoordelingen of toezicht op werkzaamheden) en richten het beleid zó in dat het **keurmerk-proof** én **werkbaar** is in uw dagelijkse praktijk.

Inspecties die ertoe doen (en hoe ze elkaar aanvullen)

Voor elektrische installaties bestaan verschillende inspectievormen, ieder met een eigen doel en toepassingsgebied. Sommige inspecties gelden bij de aanleg of oplevering van een installatie, zoals de NEN 1010-inspectie bij nieuwbouw of verbouw, terwijl andere inspecties gericht zijn op het veilig beheer en gebruik tijdens de exploitatie. Deze inspectievormen vervangen elkaar niet, maar vullen elkaar aan om samen een volledig beeld van de elektrische veiligheid te geven. De Installatieverantwoordelijke legt de benodigde inspectievorm eveneens vast in het elektrotechnisch veiligheidsbeleid.

NEN 1010 – Eerste inspectie (opleverinspectie)

Inspectie die wordt uitgevoerd *bij nieuwbouw, uitbreiding of verbouw* van een elektrische installatie. Doel: Deze controleert of de installatie bij oplevering voldoet aan de veiligheidsvoorschriften van NEN 1010. Geeft o.a. invulling aan de keurmerkeis 16.2 als vertrekpunt voor verdere Periodieke inspecties.

NEN 1010 – Periodieke inspectie

Inspectie van *bestaande installaties tijdens de gebruiksfase*.

Doel: beoordelen of de installatie nog veilig kan worden gebruikt. Deze inspectie is gelijkwaardig aan de NEN 3140 Periodieke inspectie. Geeft o.a. invulling aan de keurmerkeis 16.2.

NEN 3140 – Periodieke inspectie van de elektrotechnische installatie

Inspectie van *bestaande installaties tijdens de gebruiksfase*.

Doel: beoordelen of de installatie nog veilig kan worden gebruikt. Deze inspectie is gelijkwaardig aan de NEN 1010 Periodieke inspectie. Geeft o.a. invulling aan de keurmerkeis 16.2.

SCIOS Scope 8 (PI)

Inspectie van *bestaande installaties tijdens de gebruiksfase*.

Doel: beoordelen of de installatie nog veilig kan worden gebruikt. Periodieke inspectie van bestaande elektrische installaties op basis van NEN 3140 onder waarborging van de SCIOS Certificatieregeling. Geeft invulling aan de keurmerkeis 16.2.

SCIOS Scope 10

Inspectie van elektrisch materieel *gericht op het beoordelen van brandrisico's*, gebaseerd op NTA 8220.

Doel: Wordt vaak door verzekeraars verplicht gesteld om te voldoen aan polisvoorwaarden.

Deze inspectie is *aanvullend* op een NEN 1010 Periodieke inspectie en/of een NEN 3140 Periodieke inspectie en/of een SCIOS Scope 8 PI Periodieke inspectie.

SCIOS Scope 12

Inspectie van zonnestroominstallaties, gebaseerd op de IEC 62446-reeks.

Doel: Wordt eveneens vaak door verzekeraars vereist om te voldoen aan polisvoorwaarden.

Deze inspectie is *aanvullend* op een NEN 1010 Periodieke inspectie en/of een NEN 3140 Periodieke inspectie en/of een SCIOS Scope 8 PI Periodieke inspectie.

NEN 3140 – Inspectie van arbeidsmiddelen

Inspectie van elektrische arbeidsmiddelen (bijv. (vloer)reinigingsmachines, verlengsnoeren, handgereedschap).

Doel: Bepalen deze veilig kunnen worden gebruikt. De frequentie wordt vastgesteld in het inspectieplan van de Installatieverantwoordelijke. Deze inspectie is onderdeel van de verplichtingen onder NEN 3140.

Deze inspectie is *aanvullend* op een NEN 1010 Periodieke inspectie en/of een NEN 3140 Periodieke inspectie en/of een SCIOS Scope 8 PI Periodieke inspectie.

Het kan in uw voordeel werken om inspectievormen gecombineerd te laten uitvoeren. [722.411.3.3](#)

Constateringen, herstel en herbeoordeling

De Installatieverantwoordelijke bepaalt in het inspectieplan op welke wijze constateringen worden geclassificeerd. Deze classificatie bepaalt de urgentie en dus binnen welke termijn een constatering moet worden opgelost. Het is de taak van de Installatieverantwoordelijke om:

- te beoordelen welke constateringen direct actie vereisen en welke binnen een redelijke termijn kunnen worden ingepland;
- ervoor te zorgen dat alle geconstateerde afwijkingen binnen aanvaardbare en verantwoord gemotiveerde termijnen worden hersteld;
- na herstel te zorgen voor een herbeoordeling (controle of verificatie) van de uitgevoerde werkzaamheden.

Bij SCIOS-inspecties

SCIOS werkt met een eigen afrondingssystematiek, die losstaat van de technische hersteltermijnen:

- Een SCIOS-inspectie wordt pas formeel afgerond wanneer alle constateringen zijn hersteld en de inspecteur hiervoor een akkoordverklaring heeft afgegeven.
- Deze positieve herbeoordeling moet binnen 12 maanden na de inspectiedatum zijn afgerond.
- Dit 12-maandentermijn is géén hersteltermijn, maar een maximale afrondtermijn voor de volledige inspectiecyclus.
- Hersteltermijnen zelf blijven een verantwoordelijkheid van de Installatieverantwoordelijke en moeten passen bij de classificatie van de afwijkingen (bijv. acuut gevaar, spoedig herstel, gepland herstel).

Zo voldoet u praktisch aan het Keurmerk (Criterium 16)

Stap 1

Nulmeting en dossiercheck. We beoordelen schema's, eerdere rapporten, beleid en bevoegdheden.

Stap 2

Inrichting Installatieverantwoordelijkheid. We nemen de Installatieverantwoordelijke-rol volledig of gedelegeerd op ons; directie/bestuur blijft medeverantwoordelijk, wij borgen de uitvoering.

Stap 3

Veiligheidsbeleid en inspectieplan. Op basis van NEN 3140 en het Arbobesluit maken we een risicoanalyse en leggen we inspectievormen/frequenties vast.

Stap 4

Inspecties uitvoeren. We combineren waar zinvol: NEN 3140 of SCIOS Scope 8 PI voor algemene veiligheid, SCIOS Scope 10 voor brandrisico, SCIOS Scope 12 voor PV, plus arbeidsmiddelen.

Stap 5

Plan van Aanpak en herstel. We classificeren constateringen, plannen herstel, en verzorgen herbeoordeling incl. noodzakelijke SCIOS-afmelding.

Stap 6

Aantoonbaarheid en keurmerktoets. We leveren een compleet, audit-klaar dossier met beleid, plannen, rapporten en verklaringen.

Waarom Normec van Empel als Installatieverantwoordelijke?

Enkelvoudige verantwoordelijkheid, aantoonbare borging

U krijgt één partner die beleid, inspecties, herbeoordelingen en SCIOS-afmelding integraal regelt, met duidelijke aanspreekpunten.

Keurmerkklar, pragmatisch

We vertalen normen naar werkbare routines voor uw team, passend bij zwembadrealiteit.

Verzekeraars-proof

We stemmen SCIOS Scope 8 PI/10/12 af op uw polisvoorwaarden en zorgen voor tijdige afronding in SCIOS.

Flexibele invulling

Volledige IV-rol of specifieke taken (inspectieplan, toezorg, herbeoordelingen, opleiden VOP/VP/IV).

Continuïteit en comfort

U voldoet aantoonbaar, beperkt risico's op stilstand en claims, en behoudt zicht op wat essentieel is: veilig en schoon zwembadbedrijf.

Uw volgende stap

Plan een kosteloze oriëntatiecall (30 min.)

We bespreken uw situatie (zwembadtype, PV, elektrolyse, eerdere inspecties), bepalen quick wins, en doen een voorstel om binnen 8–10 weken keurmerkklar te zijn voor Criterium 16, met Normec van Empel als uw (gedelegeerde) Installatieverantwoordelijke.

